

Ірина БОРЗОВА: «Зручно та комфортно повинно бути кожному»

У Вінниці відбулася регіональна конференція з безбар'єрності на тему: «Безбар'єрна Україна»

У конференції взяли участь представники Міністерства розвитку громад територій та інфраструктури України, Вінницької обласної військової адміністрації, народні депутати України, голови територіальних громад Вінницької області, представники громадських організацій, представники національної поліції Вінниччини, архітектори, захисники України, діти, молодь та люди з інвалідністю.

«Життя без бар'єрів.

Про що це? Насправді це про кожного з нас, про людину та її життя взагалі. Адже кожен з нас на певному етапі життя зіштовхується з бар'єрами. У різні періоди життя та за різних обставин ми всі стаємо маломобільними та потребуємо безбар'єрного середовища.

Регіональна конференція «Безбар'єрна Україна» присвячена саме цим питанням. Безбар'єрність — це коли зручно всім без винятку, коли інтернет не тільки в райцентрі, коли на кріслі колісному можна дістатися всюди, ходити на танці в будь-якому віці, коли можна отримати якісну освіту, незалежно від віку, стану здоров'я та місця проживання.

Безбар'єрність — це рівні права та рівні можливості між чоловіками та жінками, безпечні та зручні дитячі майданчики для кожної дитини, комфортний доступ до важливої інформації. Тому форму-



вання безбар'єрного простору повинно стати спільною метою», — зазначила **Ірина Борзова**, народна депутатка України, голова Вінницької обласної організації політичної партії «Слуга Народу».

На заході відбулася презентація друкованого «Довідника безбар'єрності», створеного за ініціативи першої леді Олени Зеленської.

Під час конференції головою Вінницької ОВА **Сергієм Борзовим** було проголошено Декларацію про під-

тримку Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

«З початком повномасштабної війни у нашій області постало безліч викликів, пріоритетом стала допомога та створення умов для ветеранів та цивільних. Тому формування безбар'єрної України повинно стати спільною метою жителів Вінниччини та головним питанням місцевого самоврядування», — зазначила обласна лідерка руху «ЗЕ!Жінки» у Вінниць-



кій області **Юлія Олійник**.

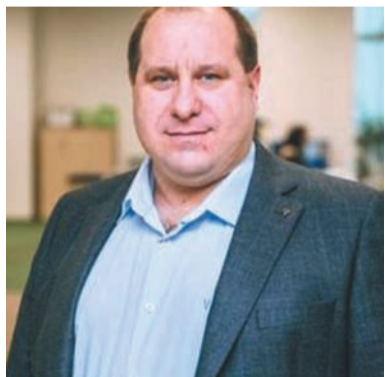
У рамках конференції відбувся щирий діалог з героями-захисниками, людьми з

інвалідністю, які щоденно стикаються з бар'єрами. Говорили про безбар'єрність як справедливе існування у суспільстві, де комфортно усім, незалежно від відмінностей.

Під час заходу вінницькі підлітки **Марія Гнатик** та талановита дівчина-художник **Агафія Григорович**, які розписують та продають тубуси від снарядів і збирають кошти на дрони для захисників, презентували свій волонтерський проект. Дівчата написали на тубусі портрети Олени та Володимира Зеленських та передали подарунок для Президента і першої леді.



Григорій Пуга став депутатом облради



Вінницька обласна територіальна виборча комісія на підставі отриманих рішень 38 сесії Вінницької обласної ради 8 скликання №524 від 31.03.2023 року й заяви повідомила про заміщення депутата Вінницької обласної ради 8 скликання, повноваження якого до-

строково припинені, та визнання обраним наступного за черговістю депутата. Ним став Григорій Пуга від політичної партії «Українська Стратегія Гройсмана», генеральний директор ТОВ «Краєвид Поділля».

Довідка. Пуга Григорій Михайлович народився 6 березня 1979 року на Харківщині. Закінчив Харківський державний аграрний університет імені В. В. Докучаєва. На Вінничині працює з 2015 року. Спочатку був директором ТОВ «Ободівка Агро» села Ободівка Тростянецького району, а з осені 2016 року — генеральний директор ТОВ «Краєвид Поділля» села Ялтушків Барського району.

Григорій Пуга — відомий меценат і благодійник довоєнного часу та волонтер у період війни проти російських окупантів. Нагородже-

ний відзнакою «За заслуги перед Барським районом», знаком «Волонтер України», подякою обласної ради за активну волонтерську діяльність, почесний громадянин міста Бар.

Член політичної партії «Українська стратегія Гройсмана» з травня 2021 року. Одружений, з дружиною Ольгою виховують трьох дітей.

Газета «Вінниччина» вітає свого давнього шанувальника і благодійника з обранням депутатом обласної ради і щиро бажає йому міцного здоров'я та натхнення, плідної роботи на депутатській ниві під мирним небом України! Ми впевнені, що Ваш громадсько-політичний та господарський досвід, принципова проєвропейська позиція будуть рушійною силою у підвищенні соціальних стандартів життя людей.

Віктор ЗЕЛЕНЮК

Вітаємо з ювілейним днем народження Майю Андріївну ПОПОВУ, старосту Попелюхівського старостинського округу Мурованоктуриловецької громади

Шановна Майє Андріївно, вся Ваша трудова діяльність пов'язана з нашими Попелюхами. Ви тут працювали у місцевому колгоспі, потім — у ФГ «Велес Віта», і ось уже майже тридцять років трудитесь на виборній посаді в органах місцевого самоврядування. Це — свідчення глибокої поваги до Вас земляків, а за довіру Ви відповідаєте сумлінним виконанням своїх обов'язків. На Вашому рахунку багато корисних і гарних справ, зроблених на благо жителів сільської громади. І за це Вам люди щиро дякують!

Ми знаємо, що Ви не тільки мудрий керівник, але й прекрасна жінка. Бажаємо Вам якомога довше радувати оточуючих своєю квітучою красою, менше хмуритися і більше освітлювати навколишній світ теплими посмішками, сімейного Вам благополуччя, нових звершень у праці, море квітів, здоров'я міцного і несподіваних життєвих удач!

Нехай у Ваших задумах завжди буде мудрість, на роботі — підтримка, вдома — увага та взаєморозуміння, у серці — світло від людської вдячності!

З днем народження! Многая літа!

З повагою, голова ФГ «Велес Віта»
Петро СТРУСЕВИЧ



Щиро вітаємо з ювілеєм!

У чудову, квітучу весняну пору, 13 травня, свій ювілейний день народження відзначала чарівна жінка, прекрасна людина, щира, відповідальна, доброзичлива колега, любляча дружина, турботлива мати — секретар **Томашпільської селищної ради**

Оксана Василівна ПОТУТОРОВСЬКА

Щиро вітаємо Вас, шановна імениннице, з днем вашого народження! І від душі зичимо міцного здоров'я, весняного настрою, невичерпної енергії, оптимізму, благополуччя, сімейного затишку та мирного неба. Нехай кожен Ваш день буде наповнений лише радістю, щедрими успіхами у праці, надійною підтримкою колег та друзів, теплотою і любов'ю найрідніших серцю людей. Нехай милосердний Господь посилає Вам свої милості на многі і щедри літа!

З повагою, голова Томашпільської селищної ради Валерій НЕМИРОВСЬКИЙ, депутатський корпус, члени виконавчого комітету, працівники селищної ради, старости старостинських округів



3 питань реклами
звертайтеся
за телефоном
096-460-98-03



Авто для Перемоги

В Україні волонтерська діяльність набула дуже широкої популярності. Одним із яскравих представників цієї когорти небайдужих громадян став мешканець Райгородської громади Максим Задорожний, який за підтримки громадських організацій перевозить з-за кордону автомобілі для наших захисників.

А також, за потреби замовників, чоловік переобладнує їх таким чином, що бійці в цілковитій темряві можуть їхати без світла фар. Як наголошує Максим, це не робить наших військових повністю невидимими, однак суттєво захищає від ворожих очей.

Що ж це за авто таке і як воно працює в темряві? За словами Максима, при допомозі спеціального екрана, котрий знаходиться всередині авто, і спеціальної камери, котра розташована зовні, військові мають змогу бачити все в режимі реального часу, наче через прилад нічного бачення.

Водії, немов учасники захопливої комп'ютерної гри, в чорно-білому форматі мають змогу спостерігати своє переміщення, не вмикаючи світла фар!

На жаль, це надзвичайно серйозна гра, кожна похибка в ній може коштувати життя.

Максим наголошує, що він не є розробником даного винаходу. За його словами, багато людей займаються виготовленням подібних пристроїв, наприклад, член громадської організації «Дорожний контроль - Вінниця» Денис Клімов разом із друзями-однодумцями.

Наш герой у цій історії подібний до Джейсона Стетхема з відомої кінофраншизи «Перевізник». Під час воєнного стану Максим має право перетинати кордон. І як тільки нашим військовим потрібна допомога, вони сповіщають про це Максима-«Стетхема», котрий одра-



зу готовий прийти на допомогу. Адже, як говориться: «Все для фронту, все для перемоги!»

Варто зазначити, що крайня поїздка Максима була здійснена за підтримки громадської організації «Ведені серцем» Тетяни Щербань.

Цього разу на Максима чекала подорож до Литви, де вже чекав потрібний нашим військовим автомобіль. 28 годин у дорозі автобусом знадобилося Максиму, щоб подолати шлях з Вінниці до Литви. Це була надзвичайно важка дорога з довжелезними чергами. Проте найбільше чоловіка вразила за кордоном порядність та єдність у підтримці України!

Литовець Гедріус, що продавав автомобіль, коли дізнався, що він їде на війну, зробив заміну всіх фільтрів, мастила, відремонтував ходову автомобіля, поміняв гуму та запра-

вив до повного бака. Довгі перевірки на кордонах та пекельна втома, коли відпочивати доводилось лише похапцем по кілька годин на добу, не стали марними. Адже у винагороду Максим отримав усмішки і невимовну вдячність військових.

На жаль, через брак волонтерських фінансів цей автомобіль було придбано за рахунок коштів, які зібрали самі бійці. Наразі вони інколи змушені самі скидатися на автомобілі.

- Люди все частіше забувають про те, що в країні повномасштабна війна, - каже Максим. - Вони думають, що це десь «далеко» і їх не стосується! Але боротьба українського народу триває, і яким буде її фінал, залежить від кожного з нас.

Артем БАРЧИШЕН, студент ВДПУ

У «лялькарів» і «садовців» нові керівники



Новим директором Вінницького музично-драматичного театру імені Миколи Садовського став Іван Педорук. Водночас академічний обласний театр ляльок очолила Тетяна Побережна. У попередніх керівників Володимира Лозовсько-

го та Михайла Байдюка закінчилися терміни контрактів, про це повідомляє vlnbazar.com з посиланням на голову Вінницької обласної ради Вячеслава Соколового. - Однозначно зустрівся з новопризначеними директорами, обоє зі

сфери культури - не сторонні, - значив керівник облради.

Іван Педорук - заслужений журналіст та успішний менеджер. Крім того, чоловік знайомий з акторською роботою, адже він знімався у п'ятих українських кінострічках. А Тетяна Побережна працювала у закладах культури і очолювала профспілку працівників цієї галузі.

- Побажав їм плідної праці. Легко не буде - це точно, але під час війни виникає особлива необхідність лекати театральне мистецтво. Саме театр гостро реагує на події реальності, а емоції сцени заряджають глядачів і жагою справедливості, і бажанням за неї боротися. Український театр зберігає національну культуру та популяризує її у світі. Щиро дякую попереднім керівникам театру - Володимиру Лозовському та Михайлу Байдюку - за багаторічну та самовіддану роботу, за те, що театри Вінниччини тримають високу мистецьку планку, - додав Вячеслав Соколовий.

У розпалі – передплатна кампанія

Вінницька дирекція Акціонерного товариства «Укрпошта» повідомляє, що з 28 квітня 2023 року розпочалась передплатна кампанія на періодичні друковані видання на II півріччя 2023 року.

Зручно, швидко та своєчасно оформити передплату як за готівку, так і за безготівковим розрахунком ви можете:

- у будь-якому відділенні поштового зв'язку;
- безпосередньо через листоношу;
- оформлення передплати через сервіс «Онлайн передплата».

Приймання передплати здійснюється у такі терміни: На видання «Каталогу видань України «Преса поштою» на II півріччя 2023 року - до 16 червня 2023 року.

На видання «Каталогу місцевих видань України»

на II півріччя 2023 року - до 24 червня 2023 року.

Інформацію щодо періодичних видань ви можете знайти у зручних каталогах, а професійну консультацію отримати від працівників поштового зв'язку. Чекаємо на вас у відділеннях поштового зв'язку та сподіваємося, що ви станете нашими постійними клієнтами.

Будьте разом із нами!

А тим часом хочемо вам повідомити, що:

Передплата на газету «Вінниччина» не закінчується ніколи

Передплатний індекс видання: 91672

Вартість передплати: на місяць - 54,20 грн; на три місяці - 162,60 грн; на шість місяців - 325,20 грн.

Передплатити газету на пів року можна і на нашому редакційному сайті.

Читайте «Вінниччину» – це приємно і корисно!

Генератор суглобів ALASKA - Key capsule КОМПЛЕКС ПРОТИ КІСТКОВО-СУГЛОБОВИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ДЖЕРЕЛО АКТИВНИХ РЕЧОВИН



ПОКРАЩЕННЯ ПОМІТНІ ПРОТЯГОМ 3-6 ТИЖНІВ

- Сприяє нормалізації роботи опорно-рухового апарату
- Покращує рухливість та гнучкість суглобів
- Позбавляє від болю, набряків і хрускоту в суглобах
- Безпечний для дорослих та дітей від 14 років

ALASKA рекомендований при артриті, артрозі, бурситі, остеопорозі, невралгії, остеохондрозі, кокс артрозі, подагрі, ревматоїдному артриті, грижі хребта.

БЕЗКОШТОВНА КОНСУЛЬТАЦІЯ ЗІ СПЕЦІАЛІСТОМ

НЕ С ЛІКАРСЬКИМ ЗАСОБОМ, ПЕРЕД ВИКОРИСТАННЯМ ПРОКОНСУЛЬТУЙТЕСЬ З ЛІКАРЕМ

0-800-216-210, 044-362-02-89, 057-782-09-32, 056-784-64-15

alaska-sugloby.com.ua

Гаряча лінія

Все про пенсії, житлові субсидії та пільги

На ці та на багато інших питань вичерпні відповіді надасть начальниця Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області Олена Корчака.

Не згайте можливість отримати кваліфіковану інформацію з перших уст під час інформаційної години, яка відбудеться 19 травня 2023 року о 10 годині за телефоном гарячої лінії.

(093) 250-69-08



День матері – особливе свято



У календарі свят для мам визначений особливий день, який святкується в Україні у другу неділю травня. У 2023 році День матері в Україні припадає на 14 травня. Це свято стосується кожного з нас. З покоління в покоління для кожного мама – найголовніша людина в житті.

У кожного свої традиції святкування. В Агронамічній громаді День мамі віддзвенів сміхом дітей та ласкавими посмішками їх матерів у кожній філії Центру культури та дозвілля.

Привітати матерів-героїнь та матерів загиблих військових - наших земляків, чий життя забрала ця проклята війна, запросили на урочистості до Медвеже-Вушківської філії Центру культури Агронамічної сільської ради.

Сільський голова Сергій Сітарський звернувся з вітальним словом до присутніх та вручив грошові подарунки.

Також до привітань долучився депутат Вінницької обласної ради Олександр Масленніков. Він пре-

зентував нашим матусям квіти. Після привітань на них чекав святковий концерт.

Учасники свята вкладали в кожне речення, кожний рядочок пісні любов, ніжність та повагу до членів своєї родини.

Безумовно, День матері – це одне з найзворушливіших свят, тому що кожен з нас з дитинства і до своїх останніх днів несе в своїй душі єдиний і неповторний образ своєї матері, яка все зрозуміє, вибачить, завжди пожаліє і буде самовіддано любити, незважаючи ні на що.

Щиро бажаємо вам, дорогі мамі, щастя земного, здоров'я міцного, життєвої енергії, сили і терпіння. Хай здоровими і люблячими будуть ваші діти, хай приносять вони вам лише радість!

Будьте усміхненими, бережіть своє внутрішнє тепло!

Мирного неба та затишку, злагоди, душевного спокою!

За матеріалами Агронамічної сільської ради



Злочинний «арсенал» в Іллінцях

Про цього 32-річного іллінчанина вистачає суперечливої інформації. Бо, за попередніми даними, і вчинків суперечливих у нього вистачало. Ще доволі молодим став волонтером, мотався до наших захисників з необхідними речами. А з чим повертався назад, тодішня обстановка в країні не спонукала особливо задумуватись. Якщо балакали про якісь привезені ним побутові речі, то й не дивно, що на тлі загальнодержавних проблем до ретельної перевірки інформації, очевидно, не доходило.

Куди тривожніше сприйнялося повідомлення про те, що той, хто позиціонував себе сміливим волонтером, і таким його люди сприймали, раптом почав шукати клієнтуру на... зброю і боєприпаси. Під час спроби продажу трьохсот набоїв і чотирьох гранат із запалами його й затримали. У машині також виявили тротилу шашку з детонатором та магазин до автомата Калашникова. А ось під час обшуку в облаштованому схроні знайшли куди багатший «арсенал»: снайперську гвинтівку Драгунова; близько 3,5 тисячі набоїв калібрів 5, 45 і 7, 62; гранати із запалами; тротилі і димові шашки.

Чому все це тут, а не там, де мало б бути? А чи не могло статися на передовій, що, наприклад, у когось скінчилися набої, і це коштувало життя нашим бійцям? Той, хто подібним чином за нішньої складної ситуації обкрадає ЗСУ, вже більше схожий на ворога, ніж на волонтера. Чи не так?

Василь ГРОМОВИЙ

«Ми не другий сорт і хочемо кращого життя...»

До редакції «Вінниччини» надійшов лист від жителів села Калитинка Шаргородської громади, в якому вони пишуть про наболілу проблему – зменшення ціни на продане молоко і звертаються за допомогою до місцевої влади. Друкуємо лист мовою оригіналу.

«На нашу думку, сьогодні ми стали нікому не потрібні. Ми ніколи ні про що не просили у влади та не клянчили чи вимагали. Просто тихо весь час вижили. Але зараз ситуація вже критична. Єдиним нашим прибутком у селі є корови та молоко. Власники заводів вже настільки знахабніли, що за літр молока, здобутого важкою працею, заплатили від 15 квітня по 1 травня вже по 7 грн 50 коп. Дотепер хоч платили по 8 гривень. Але це ще не кінець. Вони сказали, що ціна ще буде знижуватися.

Хоч ми здаємо молоко за жирністю,

та перед нами аналіз ніхто не проводить. Пробу забирають на завод, і результат привозять вже з лабораторії, в якому пишуть, що хочуть, а там – злітають жиросодержання, відповідно злітають літри. Звичайно ж, нам літр молока по 8 гривень і не виходив. Коли ми запитали підприємця, яка займається закупівлею у нас молока, чому вона не привезе апарат «Екомілка» у село, щоб ми на власні очі бачили результат, то вона відповіла, що такий апарат є один на весь завод.

Того року в селі Калитинка було більше 200 корів. На цей рік залишилася половина. І то вже багато людей замислюється щодо продажу худоби. Послуги пастуха цього року 300 гривень. На все ростуть ціни: на продукти, електроенергію, водопостачання, за яке ми й так платимо по 60 гривень за куб.

А потрібно ще купити дрова, одяг, ліки, які зараз недешеві. Плюс до цього послуги ветеринара, закупівля жому коровам, косіння та привезення сіна. У такий спосіб корівка повністю на дотаціях. Але ж у нас також є діти, яких ми маємо поставити на ноги: вивчити, одягнути, зробити весілля...

Ми, люди з села, точно такі ж самі, як і всі українці. Ми не другий сорт і також хочемо кращого життя. Зимою ми мусимо ставати батраками та їхати на заробітки, а літом доглядати землю. Жінки в селах у віці 50 років мають вигляд старих баб з покрученою спиною та пальцями.



Наші чоловіки тримають на собі фронт, а жінки з сіл цей фронт годують. Тож скажи, владо, будь ласка, цим людям, навіщо ми тебе обирали? Для того, щоб ти обібрала нас? Зверніть увагу на життя селян та допоможіть хоч урегулювати ціну на молоко».

Жителі села Калитинка Жмеринського району

P.S. Коли матеріал було підготовлено до друку, із Калитинки зателефонувала місцева жителька і сказала, що в неділю у них відбулася зустріч із підприємцем, яка займається перекупкою молока. Емоційна розмова на підвищених тонах тривала майже дві години, але ніякої згоди сторони не досягнули. Люди продовжують продавати молоко «сліпо, не знаючи ціни... Її встановити завод аж у другій половині місяця. Отак і живемо – все повторюється!».

Чия церква?

Нещодавно на інтернет-ресурсі srzh.news опублікували інформацію про те, що чиновник з Вінниччини особисто бере участь у захопленні храму УПЦ в селі Уланів. Мова йде про голову Уланівської об'єднаної територіальної громади Олександра Гоцуляка. Далі в повідомленні читаємо про те, що нібито пан голова примусово «приганяв» бюджетників на збори релігійної громади з приводу її переходу до ПЦУ. Щоб забезпечити явку вчителів, йдеться далі на сайті, та інших представників бюджетної сфери, пан Гоцуляк дав команду скоротити уроки та завершити навчальний процес у школі на годину раніше встановленого часу. Як повідомляють у Вінницькій єпархії УПЦ, самі парафіяни храму в Ула-

нові на чолі зі священником-настоятелем вже проводили збори релігійної громади і нікуди переходити не збираються.

Цитуємо далі за текстом: «Подібне масове зібрання, яке організував голова Уланівської ОТГ, заборонене під час воєнного стану. Про це місцева релігійна громада подала відповідну заяву у правоохоронні органи. Все це беззаконня і розпалювання ворожнечі відбувається під час війни». Особливий цинізм даної ситуації, вважають у Вінницькій єпархії, полягає у залученні головою працівників державних органів для масових зборів релігійного характеру.

Тож чи було рейдерське захоплення храму в Уланівській територіальній громаді та хто має право

проводити церковні богослужіння в архітектурній пам'ятці України, у даному конфлікті спробувала розібратися «Вінниччина», взявши коментарі до голови згаданої громади Олександра Гоцуляка.

– Початок повномасштабного вторгнення росії в Україну зумовив й певні незворотні процеси в церковному розрізі. Саме тоді деякі священники вирішили перейти на службу в ПЦУ. Один із них, отець Ярослав з Уланова, теж перейшов до ПЦУ, але довго в її складі не пробув і знову, з невідомих нам причин, повернувся до церкви, підзвітної московському патріархату. Він мав авторитет та підтримку в нашій громаді, але після згаданих митарств підтримка його персони нашим населенням різко впала. Тоді ж жителі села зібрали підписи для переходу нашого храму в лоно ПЦУ, але торік насаги закінчити почате їм не стало. Після подій із Лаврою наші жителі повторно зібрали підписи в громаді для передачі місцевого храму до ПЦУ. Після отримання цих списків я, як голова громади, мусив відреагувати на звернення людей. Тож у певний день ми призначили збори, які й успішно провели. Майже одногосно, за винятком двох голосів, люди знову проголосували за перехід храму під юрисдикцію Православної церкви України,



– розповів своє бачення ситуації Олександр Гоцуляк.

– Жодного рейдерського захоплення храму не було – це наклеп. Участь в зборах я не брав, мається на увазі не голосував, оскільки не є членом релігійної громади Уланова – проживаю в іншому місці. Отже, зібралася релігійна громада, проголосувала, а потім делегували мені повноваження про звернення до обласної військової державної адміністрації для передачі нашого храму до ПЦУ. Того ж дня я направив відповідний лист до адміністрації, – веде далі пан Гоцуляк. – Жодних вказівок «бюджетникам» приходити на збори я не видавав. Крім того, хіба вони не мешканці села і не мають право вирішувати його долю і відкрито висловлювати свою думку? Збори були призначені на першу годину дня, тобто в більшості людей в цей час була обідня перерва. Прийти й висловити свою думку з того чи іншого приводу – легітимне право наших мешканців громади, і вони ним скористалися.

– Якщо ми матимемо рішення

військової державної адміністрації стосовно нашого храму на користь більшості, то відповідно будемо вирішувати спор на основі букви закону та нормативно-правових актів. На даний момент церква не належить жодній з парафій релігійної громади. Церковні служби у храмі поки що правляться священником УПЦ й лише тому, що я не хотів ще більше розпалювати конфлікт у громаді, – зазначив голова. – Після згаданих мною зборів люди пішли до храму, але на них вже там чекали невідомі нам особи, які навіть у нас не проживають, й не більше десятка затятих місцевих вірян. Саме вони й завадили нашим людям пройти до храму...

– На час врегулювання конфлікту, а саме отримання установчих документів, я запропонував священнику припинити богослужіння в храмі, аби тим самим не створювати протистояння та навіть конфліктів між місцевими мешканцями. Однак мою пропозицію проігнорували, – зазначив голова ОТГ. – Щодо «вагомої» підтримки церкви УПЦ в Уланові, то хотів би зазначити, що ніяких зборів у храмі вони не проводили, натомість на свято Вербної неділі збирали у прихожан підписи для нібито підтримки отця Ярослава, а насправді на збори я не видавав. Крім того, хіба вони не мешканці села і не мають право вирішувати його долю і відкрито висловлювати свою думку? Збори були призначені на першу годину дня, тобто в більшості людей в цей час була обідня перерва. Прийти й висловити свою думку з того чи іншого приводу – легітимне право наших мешканців громади, і вони ним скористалися.

– Якщо ми матимемо рішення



Кому заважає Микола Драганюк

На початку травня у фейсбуці з'явилася інформація від власника особистого селянського господарства (ОСГ) шаргородця Миколи Драганюка про те, що Шаргородський відділ Жмеринської окружної прокуратури порушив проти нього кримінальну справу за статтею «Безгосподарське використання землі».

Ось що нам розповідає Микола Драганюк:

— Як власник особистого селянського господарства, розводжу і продаю рибу та продукт рибицтва (ікру) не в обхід чинного законодавства. Тому я не побоявся обнародувати у соцмережі Фейсбук свою проблему.

— Спочатку розкажіть, як ви почали займатись розведенням червонокнижної риби - білуги, стерляді, осетра, форелі? Рідкісна у наших краях справа...

— То ціла історія!

Після розвалу Союзу я повернувся додому із заробітків з росії, де працював на газовому родовищі. А вдома роботи немає! Треба було за щось утримувати сім'ю. Тому почав продавати взуття, чим займаюсь і досі. А ще я наважився на особисте селянське господарство. Для цього в одному із сіл купив стару хатину із запущеним городом. До тамтешньої сільської ради подав заяву про виділення мені додатково землі, і сесія сільської ради задовольнила моє прохання. Разом вийшов гектар.

На нижній частині ділянки, що майже примикає до річки Мурашки, була копанка, а навколо неї - мочарі. От я і вирішив розширити її, а поруч викопати ще одну. Вдихнув, можна сказати, друге життя у землю, яка була непридатна для ведення землеробства та десятиріччями лежала мертвим капіталом.

Щоб розпочати нову для себе справу, я перечитав чимало наукової літератури. А от отримати поради від рибалок-практиків не було можливості по тій простій причині, що вирощуванням червонокнижних видів риби на Вінниччині ніхто не займався - справа ця дуже копітка. А ще більше затратна. Наприклад, одну запліднену ікринку білуги купляв за 18 євро. А таких ікринок, як ви розумієте, потрібно було не одну. Я купляв їх у спеціалізованому господарстві, що в Херсонській області.

Деякі кошти в мене були, але... Був і чималий борг...

Одна жінка часто купувала в мене взуття "на хрестик", як-то кажуть. Вона завжди справно віддавала борги, тож таким чином ввійшла в довіру.

А якось вона, жаліючись, розказала мені, що її сина можуть засудити до позбавлення волі, якщо не компенсує державі збитки (працюючи лісником, він цупив дрова, от і спіймався). Я

пожалів жінку, як матір... Пішов людині назустріч, позичив для неї у своїх друзів кругленьку суму.

Та, як виявилось, ніякого боргу вона мені повертати не збиралась, як і багатьом іншим ошуканим людям. Про що я дізнався пізніше. Тому я вирішив шукати колекторів, які займаються поверненням довірливим, ошука-



ним аферистами громадянам боргів.

Ввівши в пошуковій системі слово колектор, я знайшов фірму по будівництву водостічних колекторів на рибних господарствах. Через них вийшов на рибоводів, яких давно шукав.

Як мовиться, не було б щастя, та нещастя допомогло! Шукав колекторів, щоб допомогли забрати свої гроші, а знайшов водостічні колектори. Виходить, завдяки тій аферистці я почав серйозно займатися розведенням риби.

А далі не обійшлося без допомоги спеціалістів. Свою допомогу мені запропонували доктори біологічних наук та професор Національної академії наук України... Ці фанати в галузі розведення риби рідкісних порід так хотіли, щоб на Вінниччині хтось цим займався, що самі приїхали до мене, і на місці надали кваліфіковані, дуже цінні поради. За що я їм дуже вдячний!

— То віддала та жінка вам борги чи ні?

— Та де там! Вона так обманула чимало людей! Чомусь прокуратура ніяк не може притягнути її до відповідальності. Хоч не один раз люди ловили її за руку. І доказів шахрайства, на мою думку, більш ніж достатньо!

Якби по кримінальних справах, відкритих по цій злодійці, прокура-

тура працювала з таким зав'язанням, як по мені!

— Микола, а де взялася ваша кримінальна справа?

— Я почав було вести невелике власне розслідування, щоб відповісти собі на це питання. Добрі люди підказали мені, що рапорт про те, нібито я безгосподарно використовую землю (між іншим, свою землю, прива-

тизовану мною ще у 2019 році!), подав до Шаргородського відділу Жмеринської окружної прокуратури працівник поліції Владислав Б.

Звідкіля він взяв таку інформацію, нібито я з порушенням законодавства використовую свою землю, коли і в очі не бачив місцини,



де знаходиться моє господарство! Та й бачити її практично не міг. Із прилеглої дороги моїх ставків не видно. Хіба що з висоти пташиного польоту! А ближче підійти не дадуть собаки-охоронці. Для мене це досі залишається загадкою: тоді як?

Уже це свідчить про те, що кримінальна справа проти мене — це чисте замовлення.

— То ви стверджуєте, що шкоди довікло від води, яку скидаєте з копанок у Мурашку, немає?

— Жодної шкоди! Навіть є користь. Копанки, між іншим, за порадою тих самих науковців я обвалував землю, що залишилась від копання водойми — це щоб дощові води та води від танення снігів не потрапили у водойми та не завдавали шкоди аквакультурам. Копанки наповнюються водою із джерел, яка і підсилює річковий потік річки Мурашки. Риб я не підгодовую. Кожна аквакультура знаходить природний корм, за який слугують дрібні карасики, синюшка, мотиль, мормиш і інші живі організми. До речі, ви-



кликана комісія з Вінниці не виявила в мене жодного порушення природоохоронного законодавства.

— Ми дійшли і до документів, які дають вам право на ведення особистого селянського господарства...

— Головним таким дозволяючим документом є витяг із Державного реєстру речових прав, який за значущістю привірюється до Державного акта на право приватної власності на землю. Найближчим часом я отримаю на руки і документ про зміну цільового призначення щодо використання земельної ділянки. Мені його готує одна приватна фірма з Вінниці, яка займається питаннями землеустрою та з якою я

На користь вищесказаного посадовою особою наведу кілька фактів. Торік, коли в Шаргородську міську територіальну громаду почали прибувати тимчасово переміщені особи, Микола Драганюк розмістив у фейсбуці оголошення про свою готовність підтримати нужденних з їх числа громадян продуктами харчування. Для цього в порядку надання гуманітарної допомоги виділив їм три центнери високоякісної риби. А коли дізнався, що на лікуванні в Шаргородській міській лікарні перебувають поранені учасники війни проти російських загарбників, то і їм привіз риби. Таким же висококалорійним продуктом харчування він, на прохання свого брата Віталія — військовослужбовця легендарного полку «Азов», ділився і з його бойовими побратимами, які проходили курс лікування у Вінницькому військовому шпиталі.

— Займаючись розведенням риби, я не ставлю собі за мету нажити великі багатства. Ціни в мене на рибу та ікру не вищі за ті, за якими продають такі продукти харчування в супермаркетах Шаргорода — вони навіть нижчі.

Розведення червонокнижних риб, як на мене, більше нагадує захоплення, хобі, ніж статтю доходів сімейного бюджету. Останнім часом почав розводити і в'юнів та раків. Якби я щось порушував, то прокуратура спочатку мала б мене про це попередити, дати термін на усунення порушення законодавства. І вже потім, у разі ігнорування мною попередження та невиконання вимог припису, порушувати кримінальну справу. До прокуратури мене ще не викликали для дачі показань.

Прокоментувати ситуацію ми попросили начальника Шаргородського відділу Жмеринської окружної прокуратури Олександра Трачука.

— Так, є така кримінальна справа, порушена наприкінці минулого місяця. Але будь-якого процесуального статусу власник особистого селянського господарства громадянин Драганюк Микола Миколайович не має. Щоб розпочати розслідування справи по суті, в нас має бути висновок експерта з використання земельних ресурсів. Такий висновок до нас не поступав, тому слідчі дії не проводяться.

— Отже, чи буде дано хід цій справі чи її закриють, залежить від висновку експерта?

— Так.

Микола ЧЕРНЕГА

Шаргородська громада



Наші випускники одразу знаходять роботу

Розмову з професором Володимиром Школьніковим, деканом медичного факультету №2 Вінницького медичного університету, ми почали з екскурсу в історію.

За словами Володимира Семеновича, педіатричний факультет Вінницького медінституту ім. М. Пирогова було відкрито в 1961 році, до його складу увійшли 16 кафедр, з них три профільних. Отже, факультет, хоча й під іншою назвою, має більш як 60-річну історію.

Профільні кафедри — це кафедра педіатрії, організована ще в 1934 р. (потім реорганізована у 1942 р. і повторно створена як відокремлений підрозділ у 1964 р.); кафедра дитячої хірургії, сформована в 1960 р.; кафедра дитячих інфекційних хвороб, організована в 1965-му, — розповідає декан Володимир Школьніков. — Основними клінічними базами тоді стали новозбудована обласна дитяча лікарня, обласна клінічна лікарня ім. М. Пирогова, центральна районна лікарня, пологовий будинок №2 і дитяча інфекційна лікарня.

Вагомий внесок у створення та розбудову педіатричного факультету зробили його колишні декани. Першим деканом став професор Олександр Столярчук (керував факультетом з 1963 р. по 1972 р.), потім проф. Іван Гуменюк (1972-1984 рр.), проф. Василь Мороз (був деканом із 1984 по 1986 рр.), доцент Степан Псюк (з 1986 по 1997). А в 1994 р., у зв'язку зі змінами в організації вищої медичної освіти і у практичній охороні здоров'я, педіатричний та лікувальний факультети було реорганізовано в єдиний медичний факультет з підготовкою на ньому лікарів за спеціальностями «Лікувальна справа» та «Педіатрія».

Зі збільшенням обсягів підготовки студентів-педіатрів у 2001 р. виникла потреба у формуванні медичного факультету №2, який і займався підготовкою педіатрів (деканом тоді став доцент Олег Власенко). А медичний факультет №1 готує здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Медицина» (раніше спеціальність називалася «Лікувальна справа»).

Крім профільних, діють кафедра пропедевтики дитячих захворювань та догляду за хворими дітьми, кафедра педіатрії №1, кафедра педіатрії №2, дитячих інфекційних хвороб, кафедра дитячої хірургії, кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2 та кафедра хірургії медичного факультету №2, які й опікуються підготовкою лікарів-педіатрів. У 2003 р., у зв'язку з початком підготовки за спеціальністю «Медицина психологія», сформована ще одна профільна кафедра — медичної психології та психіатрії.

хології, медичної та психологічної реабілітації. Отже, наш факультет наразі є багатограним і мультидисциплінарним з точки зору спеціальностей підготовки здобувачів вищої освіти.

Що стосується професорсько-викладацького складу, то загалом в університеті він налічує майже тисячу осіб, серед них 762 — професори та доценти. А ще ми славетні тим, що у нас є сильні наукові школи (науково-педагогічні напрацювання) з давньою історією. Деяким науковим школам уже до ста років — з внутрішніх хвороб, педіатрії, хірургії, нормальної фізіології, нормальної анатомії, акушерства та гінекології тощо.

Із 2002 по 2021 рр. на факультеті було здійснено 19 випусків лікарів-педіатрів та 13 випусків медичних психологів — загалом понад 2400 випускників. У минулому році вперше на факультеті відбувся випуск здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Медицина». Зараз на факультеті налічується понад 1200 здобувачів освіти за спеціальностями «Медицина», «Педіатрія» і «Медична психологія».

— І цей перелік спеціальностей планується розширювати?

— Так, оскільки наш факультет багатограний у плані підготовки з різних медичних спеціальностей, то керівництвом університету заплановано відкриття ще однієї нагально важливої спеціальності — з вересня поточного року планується розпочати набір на спеціальність «Терапія та реабілітація». Адже час диктує нові вимоги підготовки потрібних державі спеціалістів. Здобувачі освіти за цією спеціальністю (майбутні фахівці з фізичної реабілітації та оздоровлення людини) зможуть працювати у складі мультидисциплінарних реабілітаційних команд, зокрема, у державних, громадських установах з фізичної культури та спорту, спортивних комплексів, оздоровчо-спортивних та реабілітаційних центрів тощо.



Між тим, наш факультет наразі є багатограним і мультидисциплінарним з точки зору спеціальностей підготовки здобувачів вищої освіти. Особливо наполегливо, з ранку до ночі, працює у складі ВНМУ Науково-дослідний інститут реабілітації осіб з інвалідністю, який очолює професор Віктор Шевчук. Багато студентів під час проходження практики бажать перейняти нові навички, зокрема з органозберігаючих операцій, які демонструє цей підрозділ нашого університету.

Крім того, багато наших випускників зараз перебувають на передовій, надаючи медичну допомогу на усіх рівнях. Між ними та університетом існує зворотний зв'язок та всіляка підтримка.

— Готуватимете фахівців з реабілітації не лише дорослих, а й дітей?

— Звісно. Крім того, що сьогодні вимагає допомоги захисникам,



них закладах міста й області. Для спеціальності «Медицина» клінічними базами практики є різні лікувальні заклади, для педіатрії це насамперед обласна дитяча лікарня з її хорошими спеціалістами, для медичної психології — обласна психоневрологічна лікарня ім. О. Ющенка. Крім цього, студенти можуть проходити практику і в інших лікувальних закладах країни. Поширене також проходження практики за кордоном...

Серед нещодавніх практик і стажувань наших студентів за кордоном, зокрема, літня школа з біомедицини та протиракової імунотерапії (Ганновер, Німеччина, 2019 р.); літні медичні канікули від Європейської ліги професійного розвитку на тему порівняння систем охорони здоров'я різних країн (Польща, Німеччина, Франція, Нідерланди, 2019 р.); практика в Давосі (Швейцарія, 2020 р.) у рамках заходів Всесвітнього економічного форуму; курс на тему інтерпретації клінічних досліджень в університеті Гопкінса (США, 2020 р.); щорічний Міжнародний студентський обмін Україна-Молдова «VIAMEDICA» (м. Кишинів, Молдова); міжнародна практи-



ка аспірантури «Порівняльні системи охорони здоров'я та реформування системи охорони здоров'я» (м. Познань, Польща); українсько-швейцарський проєкт «Розвиток медичної освіти»; стажування від Міжнародної федерації асоціації студентів-медиків (м. Танта, Єгипет); навчання від Німецької служби академічних обмінів на тему забезпечення академічної успішності під час кризи (м. Вюрцбург, 2022 р.); проєкт Національної агенції медичних техніків США на тему ліквідації наслідків стихійних лих тощо.

До речі, випускники нашого медичного факультету №2 і взагалі всього Вінницького медуніверситету дуже цінуються не лише на теренах України, а й за кордоном. Про це ми знаємо зі спілкування з колишніми

студентами. Ті з них, які з різних причин опинились за кордоном, теж користуються великим попитом, особливо випускники-педіатри.

— Хочеться запитати і про випускників, якими пишається медичний факультет №2.

— Особливих успіхів на науковій та педагогічній ниві досягли випускники, які стали докторами наук, професорами. Це проректор з лікувальної роботи нашого університету Василь Погорілий; керівник навчального відділу ВНМУ Людмила Фоміна; колишній завідувач кафедри фтизіатрії та імунології Борис Пухлик; колишній проректор з наукової роботи, завідувач кафедри загальної гігієни та екології Ігор Сергета; завідувач дитячих інфекційних хвороб Ірина Незгода, завідувач кафедри педіатрії №1 Ольга Яблонь, завідувач кафедри педіатрії №2 Вероніка Дуднік, завідувач кафедри нормальної фізіології Михайло Йолтухівський, завідувач кафедри дитячої хірургії Віктор Коноплицький...

Серед випускників університету і відомі практики, педагоги та організатори галузі охорони здоров'я України: колишній заступник міністра охорони здоров'я О.К. Толстанов, колишній директор столичного НДІ офтальмології С.О. Риков; головний лікар Вінницької міської лікарні швидкої допомоги О.О. Фомін; його син, полковник медичної служби О.О. Фомін; колишня очільниця обласного департаменту охорони здоров'я Т.Ф. Бабій; академік М.П. Захараш та багато інших чудових лікарів.

— А як щодо проблем і потреб факультету?

— Завдяки всебічній підтримці в.о. ректора університету професора Вікторії Петрушенку матеріальна база і людські ресурси у нас на високому рівні. Хіба що є питання, яке стосується підготовки лікарів-педіатрів, але це проблема загальнодержавного масштабу. Ми в останні роки здійснюємо малий набір на педіатрію, це пов'язано з особливостями умов прийому на 1-й курс. Оскільки абітурієнти можуть подавати заяви на кілька напрямків, то багато зараховуються на медицину, а на педіатрію менше... Раніше педіатрів на потоці

було понад сто, а тепер у середньому 20. Це дуже мала кількість, вона не задовольняє потреби фахівців в Україні. До того ж чимало медиків зараз виїжджає за кордон, у європейських країнах є широке визнання наших фахівців і навіть не вимагають підтвердження диплома лікаря-педіатра. Тобто такі фахівці зразу знаходять місце роботи — і в Україні, і за кордоном...

Отже, сподіваємося, що Міністерство охорони здоров'я та Міністерство освіти знайдуть взаєморозуміння, аби впорядкувати умови вступу, — зазначив професор Володимир Школьніков і нагадав, що прийом документів для вступу до Вінницького медуніверситету відбуватиметься в липні протягом двох тижнів.

Спілкувався Юрій СЕГЕДА



Таким чином на факультеті до педіатрії додалась ще одна спеціальність — медична психологія.

Із 2016 р. медичний факультет №2 значно розширився і підготовка лікарів тут почала здійснюватись за чотирма спеціальностями — з медицини, педіатрії, медичної пси-

абілітаційних центрів тощо.

Ми вже переконались у перспективності підготовки таких спеціалістів. Торік серед випускників за спеціальністю «Медицина» було багато охочих пройти інтернатуру і стати саме лікарями-реабілітологами. Як відомо, зараз потребують до-

«Бережімо природу, будьмо другом їй...», -

закликає директор ліцею №2 з Мурованих Куриловець Тамара Лебедева

Природа і людина... Сьогодні надзвичайно актуальна тема. Вагомість її важко переоцінити, адже людство стоїть, за словами науковців, на порозі екологічної катастрофи. Проте зовсім не хочеться говорити про невтішний сценарій для земель, натомість кожен із нас прагне насолоджуватися чудовими пейзажами, дихати свіжим повітрям, пити чисту воду та... Цей ряд, зрозуміло, можна продовжити й далі, але... І тут з пам'яті виринають слова Павла Тичини: «О скільки у природи немудро-мудрих літер! О скільки у людини невміння прочитати...».

Здається, дивно, як же людина 21 століття не може зрозуміти світ. Ту коліску, яка дала життя, нагодувала, а це зміцнила, розважала, вселила в душу почуття глибокої любові до краси. І що ж? Для *homo sapiens* це важливо? Здається, що з кожною хвилиною людина все більше вивисує себе над природою, забуваючи найголовніший

закон буття: будь вдячним за все, що маєш, не прагни більшого, бо втрашиш усе. Звичайно, хтось скаже, що це філософія, але сучасні реалії нас усе більше переконують у тому, що потрібно рятувати світ - нашу планету. Це має бути комплексний підхід, який допоможе зупинити страшну руйнацію, дасть змогу уникнути непередбачуваних сценаріїв, яскраво зображених у фантастичних фільмах. Це завдання для тих, хто найбільше хоче зберегти життя, дати майбутнє дітям. А тому ніхто не може стояти осторонь проблеми, яка стосується, зрозуміло, і освітніх закладів, де саме формується глибоко усвідомлена думка: природа - наш дім.



Сучасна школа - це насамперед духовний розвиток особистості, у процесі якого формується відповідний світогляд та мислення, а відтак - загальна культура, що є важливим для молоді людини. Проте думаємо, що істотною складовою системи виховання все-таки є екологічне.

Проблема бережливого ставлення до природи, охорони навколишнього середовища, поліпшення екологічної ситуації є досить актуальною для нашого ліцею № 2 смт Мурованих Курилівці. Необхідно якомога швидше виховати покоління людей з новим екологічним мисленням, які б свято берегли землю, ліс, воду, повітря, дбайливо ставилися до природи.

У зв'язку з не надто приємними реаліями сучасного життя жодна людина не може стояти осторонь проблем довкілля, оскільки кожний із нас - частина природи. Ми всі залежимо від середовища, яке нас оточує, а воно залежить від нас. Розуміння цього спонукає педагогів ліцею до формування екологічної компетентності учнів як на уроках, так і в позаурочний час.

Юннати ліцею № 2 є постійними учасниками й призерами екологічних конкурсів і акцій обласного та всеукраїнського етапів. Надзвичайно цікавою була робота над проектом «Галерея кімнатних рослин», в якому взяли участь усі учні лі-

цею, учителі, батьки. Ми дізналися про види кімнатних рослин та їх значення в житті людини. Виявили, що вони поліпшують настрій, зволожують повітря та виділяють корисні речовини - фітонциди, які вбивають мікроорганізми. Кожній рослині для кращого росту та розвитку потрібні певні індивідуальні умови: зволоження, освітлення, тип ґрунту. Дійшли висновку, що для покращення умов навчання та самопочуття учнів у школі та вдома потрібно використовувати кімнатні рослини, які найкраще поглинають токсичні речовини, легко розмножуються та добре пристосовані до наших кліматичних умов. Квіти - очі природи. Помешкання добрих і щиросердних людей завжди видно здалеку. Там бувають зеленим листям і яскравим квітом рослини. Вони милують наш зір у невеликому квітнику, у прилаштованому на балконі ящику чи просто на підвіконні. Малесенькі незабудки й витончені троянди однаково привабливі. Щедро нам дарують свій аромат біленькі скромні квіти жасмину й розкішні гіпеаструми. Кожна квітка - це окраса нашого життя. За участь у проєкті ми отримали перше місце як на обласному етапі, так і всеукраїнському.

Продовжуємо й надалі озеленювати приміщення нашого ліцею, а також прилеглу територію, тому взяли участь у всеукраїнському благодійному освітньому проєкті Flowers4School «Квітковий рай біля кожного освітнього закладу». Учні та педагоги ліцею висадили велику кількість тюльпанів, нарцисів, гіацинтів, подивитися на які сходить багато здивованих такою красою жителів селища.



Вивчаючи історію й традиції нашого народу, учениця 6-А класу Тетяна Корчевська взяла участь в обласному конкурсі-захисті пошуково-дослідницьких робіт з народознавства «Рослини в традиціях та побуті українського народу», де виборолла I місце.

З метою поглибленого вивчення флористичного багатства країни, збереження біологічного різноманіття учні ліцею стали учасниками всеукраїнського конкурсу «День рослин» у номінації «Ботанічна ілюстрація» та здобули I місце на обласному й всеукраїнському етапах.

Досить цікавою формою роботи для юннатів ліцею щороку є всеукраїнська екологічна акція «В об'єктиві натураліста», де наші учні здобули II місце.

Ліцеїсти завжди дбають про пернатих друзів. Щоб птахи не залишилися голодними взимку й непопченими навесні, школярі разом із батьками й учителями майструють годівнички й шпаківні, ведуть фенологічні спостереження за рятівниками саду, поля й городу. Щороку беремо участь в акціях: «Птах року», «Годівничка», «День синички», «День зустрічі птахів».

Вагомою для дітей є участь у всеукраїнській акції «Діти за гуманне ставлення до тварин», де формується не тільки дбайливе став-



лення до природи, а й розуміння того, що тварини такі ж жителі нашої планети, як і людина, а тому потребують також чистого простору, своєї води та вдосталь їжі, а ще мають право на життя, як і ми. Крім того, наші учні усвідомили, що людина повинна докласти всіх зусиль, щоб стало менше сміття, адже тоді спрацює зворотний закон: сміття



знищить людину. З цією метою в ліцеї впроваджено екологічні проєкти «Життя без сміття» (II місце на обласному етапі), «Екосумка - вибір 21 століття», «Здай батарейку на переробку - зроби довкілля чистішим!» Що нами зроблено? Ми навчилися сортувати сміття, не забруднюємо навколишнє середовище відпрацьованими батарейками, використовуємо в побуті еко-сумки й екоупаковки, завжди дбаємо про чистоту нашого ліцею й рідного селища.

Привозі місцею посила юннати й у щорічній всеукраїнській акції «Юний натураліст України» (II місце на обласному й всеукраїнському етапах).

Система роботи, організована в нашому освітньому закладі, має на меті виховати такого випускника, який розуміє стан сучасної природи та зробить усе можливе для її збереження. Формуючи екологіч-

нихників є картини природи відомих пейзажистів. Неодноразово в ліцеї організовували виставки юних майстрів пензля, адже зрозуміло, що картина - це не тільки простір для уяви дитини, а ще й показник її підсвідомого розуміння важливості збереження довкілля.

Не можна не згадати й щорічну участь учнів ліцею в конкурсі колективів (агітбригад) екологічної просвіти загальноосвітніх і позашкільних закладів «Земля - наш спільний дім». Готуючи виступ, діти завжди переймаються ідеєю: берегти довкілля. Формується думка: людина - це лише частина природи, а тому не повинна порушувати загальну систему. Руйнація однієї ланки призведе до знищення світу, зрозуміло, що й людської цивілізації.

Не менш важливим є щорічний захід «Чорнобиль - наш біль». Саме під час виховних годин, перегляду фільмів діти усвідомлюють, що наукою відкриття сприяють прогресу, але іноді вони стають руйнівними, а їхні негативні наслідки важко передбачити. Малюнки, творчі роботи учнів є розумінням дітьми проблеми та пошуком можливих варіантів недопущення таких ситуацій у майбутньому.

Частиною екологічного виховання є екскурсії, організовані для наших ліцеїстів. Так, діти побували у ФГ «Велес Віта», яке очолює Струсевиць Петро Павлович. Школярі побачили умови утримання тварин, особливістю догляду. Але найголовніше те, що саме такі форми роботи сприяють вихованню любові до світу природи, розумінню того, що й тварини потребують любові та уваги.

Кожного року у квітні-травні заклад освіти є постійним учасником всеукраїнської акції «За чисте довкілля», яка має на меті перш за все докорінно змінити ставлення населення до проблеми санітарного стану території, на якій люди проживають. Учні та працівники ліцею активно долучаються до прибирання території біля своїх будинків, навчального закладу та пам'ятних місць селища. Така спільна праця об'єднує дітей, формує екологічне мислення: «Земля - це насамперед чиста домівка».

Таким чином можемо стверджувати, що організація екологічного виховання в ліцеї № 2 на високому рівні, а випускники закладу - майбутні дбайливі господарі планети Земля, бо ж, за словами В. Сухомлинського, «краса природи - це одне з джерел, що живить доброту, сердечність і любов». Тож бережімо природу, будьмо другом їй, а вона віддячить нам усіма своїми багатствами.

Підготував Віктор ЗЕЛЕНЮК,
власкор «Вінниччини»
Світлина із сайту ліцею

Квіткова казка

Екологічний проєкт із такою назвою успішно реалізовується ось уже третій рік поспіль на території Козятинського ліцею №2. Між карантинними обмеженнями та сиренами, уроками та у позачасовий час школярі разом зі своїми наставниками знаходять час і можливість йти до поставленої спільної квітучої мети – сучасного ландшафтного дизайну території ліцею.

Наразі чотири клумби ліцею засіяні яскраво-зеленим газоном, що по периметру, під дерев'яний паркан, обсажені самшитом. Декоративні кущі через декілька років стануть «зеленим тилом» - екологічно та привабливо. Сирійські гібіскуси, що влітку наповнюють повітря своїми чарівними пахощами, туї «Смарагд», що чекають свого часу набути фантазійних форм під вмілими руками майстра, велика ялина, яку взимку учні прикрашають новорічними іграшками та вогниками, - усе це вічнозелене розмаїття пришкольньої території дозволяє милувати око у будь-яку пору року.



Доповнюється ж казка сезонними квітами: весняними сонячно-жовтими нарцисами та різнокольоровими тюльпанами, літніми буйними ірисами, аромат-

ними флоксами та трояндами, осінніми чорнобривцями.

Придбання насаджень, що тепер прикрашають шкільний двір, стало можливим завдяки усій ліцейній родині: протягом двох навчальних років учні та їхні батьки, педагогічний колектив навчального закладу організували різноманітні благодійні заходи (ярмарки, збір макулатури «Здай стару книгу» - посади нове дерево), результатом яких став збір коштів для озеленення.

- Наші учні зацікавлено знайомляться з мистецтвом ландшафтного дизайну, саджаючи нові рослини та доглядаючи за ними, - поділилася директор Козятинського ліцею №2 Наталія Міськова. - Переконана, що з допомогою участі у нашому екологічному проєкті «Квіткова казка» діти підвищать свій рівень емпатії та гуманності, адже доглядати за рослинами можуть лише добрі люди.

Наталія ЗАЙЧУК



Могилів-Подільський: у фото та листівках



Вийшла друком книга-фотонарис «Експерсія Могилевом над Дністром» авторства Тетяни Мартинюк та Олександра Богомольного. У їх творчому доробку - це вже другий творчий доробок. Як і перший - «Автор невідомий» - цю працю також дуже схвально сприйняли поціновувачі історії та культури нашого міста.

Презентація книги відбулась в історико-краєзнавчому музеї «Поділля», де зібрались представники управління культури та інформаційної діяльності міської ради, закладів культури та освіти, священнослужителі, прихильники творчості невідомих краєзнавців.

Книгу видано за сприяння Могилів-Подільської міської ради, яка фі-

нансово підтримує місцеве книговидання.

До збірки увійшли фотографії та листівки, зроблені різними майстрами в кінці 19-го та початку 20-го століття. Краєзнавці запрошують на екскурсію вулицями старовинного прикордонного міста. З перших сторінок фотонарис захоплює увагу глядача. Тут і гравюри різних авторів, і зображення міських площ, вулиць, архітектура культових споруд, будівель у первозданному вигляді, і листівки з панорамами з протилежного берега Дністра.

- Фотонарис, як машина часу, переносить нас на сторіччя назад, - розповідає краєзнавиця Тетяна Мартинюк. - Щоб зібрати таку рідкісну колекцію, ми дослідили чимало джерел. Працювали з доку-

ментами в архіві Національної бібліотеки Польщі, архіві Харківського художнього музею, Віденському архіві, фондах Могилів-Подільського історико-краєзнавчого музею. До книги увійшли також зображення з особистої колекції Олександра Богомольного.

- Колекціонуючи листівки, я вдруге полюбив своє місто. Вкотре переконався, що наш Могилів-Подільський з багатою історією, яку треба вивчати, - розповідає Олександр Богомольний.

Книга надрукована на якісному папері та у твердій палітурці. Збільшено розмір листівок і покращено якість усіх зображень. На форзаці бачимо зворотний бік листівок, який повідомляє про країну, де їх свого часу надрукували.

Автори щиро дякували міській раді, управлінню культури та інформаційної діяльності, міському голові Геннадію Глухманюку за фінансову підтримку.

Під час презентації було багато щирих слів, добрих побажань і квітів. Свій музичний виступ подарував присутнім вихованець мистецької школи Максим Грузинський.

Чимало з присутніх отримали книгу з автографом авторів. Фотонарис займе почесне місце в експозиції місцевих бібліотек, музеїв, освітніх закладах. І без сумніву, гідно презентуватиме Могилів-Подільську громаду, яка береже свою історичну та культурну спадщину.

Людмила КОЛЕСНИК
м. Могилів-Подільський

Сир
«Комо» «Традиційний» 50%,
брусоч 185 г.

АКЦІЙНА ЦІНА

47⁰⁰
~~90~~

Пропозиція для людей пенсійного віку

Як скористатися пропозицією:

1. Скануй QR-код
2. Встанови застосунок «Сильно»
3. Активуй застосунок «Сильно» ввівши свій номер телефону
4. Знижка активується автоматично
5. Покажи застосунок «Сильно» на касі магазину

* точну акційну ціну дивіться на цінниках. Акційна пропозиція розповсюджується на одну одиницю товару для одного покупця та діє з 15.05.23 до 15.06.23. Акційна пропозиція діє в усіх супермаркетах «Сильно» на території України.

Весна іде, красу несе



Ініціативу ГО «Ми – ямпільчани» щодо весняного причепурення навколишніх ландшафтів рідного краю одним із перших підтримали працівники Ямпільської міської ради (голова Сергій Гаджук).

Як розповів колишній заступник голови, а нині працівник міської ради Олександр Савчинський, трудові десанти, які очолили секретар міськради Вадим Семенюк, заступники голови Михайло Труба і Людмила Майорова та керівник справами виконкому Олесь Віт, активно зайнялись облаштуванням в'їздів до Ямпільської громади з

боку Вінниці, Могилева-Подільського та Крижополя.

Пофарбовано, побілено та замінено цілий ряд ландшафтних конструкцій.

Також прибрано оглядовий майданчик на урочищі «Мохнатка» - однієї з унікальних дендрологічних перлин не лише Ямпільської громади, а й всього Поділля.

Нині акція з благоустрою «За чисте довкілля» продовжується в екологічному парку «Над Дністром» у самому Ямполі.

Наш кор.

ГРОШІ НА КАРТКУ
до 20 000 грн

ЗНИЖКИ:

-99% Новим клієнтам з промокодом **115MONEY**

-60% Повторним клієнтам з промокодом **215MONEY**

Проста заявка, без дзвінків родичам та знайомим, рішення за 8 хв!

Промокоди на знижки діють з 15.05.2023 по 15.06.2023 на всій території України, окрім тимчасово окупованих територій, на вебсайті <https://creditkasa.ua/>. ТОВ «УКР КРЕДИТ ФІНАНС». Надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту. Ставка споживчого кредиту – від 0,01% до 3% на день. Максимальна сума/ліміт кредиту – 20 000 грн. Реальна річна процентна ставка – від 4% до 279 354% відсотків річних. Строк кредитування – від 1 до 300 днів. Детальні умови надання фінансової послуги та розрахунку реальної річної процентної ставки див. на вебсайті <https://creditkasa.ua/>

Навчання за дуальною формою – інноваційний шлях здобуття робітничої професії

Багато українців втратили роботу під час війни. Декому фізично нудно працювати, послуги інших вже не актуальні, а багато просто втекли з-під обстрілів, залишивши робоче місце.

Сучасний ринок праці потребує кваліфікованих, мобільних робітників, які б мали не одну, а декілька суміжних професій, щоб задовольняти потреби роботодавців. Козятинське міжрегіональне вище професійне училище залізничного транспорту гнучко реагує на потреби в робітничих кадрах. А співпраця навчального закладу і роботодавців – це перспективний шлях розв'язання багатьох проблем, що виникають у процесі підготовки та подальшого працевлаштування робітників. За ініціативи директора Андрія Олексійовича Стецюка з 1 вересня 2018 року тут впроваджуються елементи дуальної форми навчання в освітній процес. Дуальна форма передбачає 60% всього навчального часу на професійно-практичну підготовку безпосередньо на підприємстві. Частина навчання здобувачі освіти проводять на робочому місці, повноцінно опановуючи практичні навички, отримують зарплату (грошову винагороду за відпрацьований час) і паралельно навчаються, отримуючи академічну стипендію.

Поєднання навчання у закладі освіти з навчанням на робочому місці, тобто правильна комбінація теорії та практики, є дієвою формою співпраці закладу освіти та виробничих підрозділів. У Козятинському училищі таку форму навчання запроваджено для

трьох спеціальностей: «Провідник пасажирського вагона», «Електромонтер контактної мережі», «Слюсар з ремонту рухомого складу. Помічник машиніста тепловоза. Помічник машиніста електровоза».

Заклад освіти співпрацює із такими виробничими підрозділами регіональної філії «Південно-Західна залізниця»: локомотивне депо Козятин, локомотивне депо Шепетівка, локомотивне депо Коростень, Коростенська дистанція електропостачання, Козятинська дистанція електропостачання та вагонна дільниця ст. Київ-Пасажирський.

Підписання трьохстороннього договору гарантує здобувачам освіти опанування навичок роботи

із новітньою технікою, передовими технологіями та грошову винагороду під час проходження виробничої практики, а по завершенні навчання – працевлаштування у виробничі підрозділи АТ «Укрзалізниця».

Здобувачі освіти по професії «Слюсар-електрик з ремонту електроустаткування. Електромонтер з ремонту та обслуговування пристроїв сигналізації, централізації та блокування», проходячи виробничу практику, працюють у ремонтній службі ТОВ «АКВ Українське каолінове товариство», удосконалюючи таким чином свої практичні навички: проводять з'єднання та відгалуження жил проводів та кабелів, виконують паяльні та зварювальні роботи із



новітнім обладнанням та інструментами, відпрацьовують навички монтажу електричних апаратів, електричних машин, трансформаторів та навички щодо проведення ремонту та технічного обслуговування реле, контакторів, датчиків, електромагнітних пускатів тощо.

Крім цього, на виконання програми заходів соціального партнерства здобувачі освіти, які навчаються із впровадженням елементів дуальної форми навчання, беруть участь у спортивних змаганнях: турнірі з шахів та шашок, мініфутболу, гирьового спорту, настільного тенісу, баскетболу, волейболу, кульової стрільби.

Впровадження дуальної системи відкриває ряд цілком очевидних переваг для усіх суб'єктів – для

освітнього закладу, для здобувачів освіти та роботодавців. А вже результатом підготовки є професійно компетентний фахівець з високою виробничо-технологічною культурою.

Випускники Козятинського МВПУЗТ здатні ефективно, самостійно вирішувати нестандартні ситуації, працювати за новими виробничими технологіями, з сучасним обладнанням. І головне – по завершенні навчання вони матимуть попит на сучасному ринку праці та відбудовуватимуть нашу державу в післявоєнний період.

Олена КОЛОМІЙЧУК,
заступник директора Козятинського МВПУЗТ з навчальної роботи



Змагались майбутні механізатори

У Ладжинському фаховому коледжі Вінницького національного аграрного університету відбувся обласний конкурс «Кращий за професією (транспортні дисципліни)» серед здобувачів освіти коледжів і технікумів Вінницької області.

Навчальний заклад зустрів учасників з Чернятинського фахового коледжу ВНАУ, Барського фахового коледжу транспорту та будівництва НТУ, Вінницького фахового коледжу НУХТ, Вінницького технічного фахового коледжу та Вінницького транспортного фахового коледжу.

Після жеребкування команди учасників відправилися по робочих місцях, де вправлялися у конкурсах: правила і безпека дорожнього руху, визначення технічного стану та дефектування складальних одиниць джерел електричної енергії, дефектування циліндрів блока, перевірка та регулювання напруги

і сили світла передніх фар автомобіля, практичний конкурс (їзда на автомобілі).

Всі учасники проявили майстерність у виконанні завдань, чим показали високу якість знань, отриманих під час навчання.

За результатами змагань учасники виборили: III місце – Вінницький технічний фаховий коледж та Чернятинський фаховий коледж ВНАУ.

II місце – Барський фаховий коледж транспорту та будівництва НТУ та Вінницький фаховий коледж НУХТ.

Переможцями стали команди Ладжинського фахового коледжу ВНАУ і Вінницького транспортного фахового коледжу. Всі учасники отримали сертифікати про участь і фото на згадку, а здобувачі освіти – відповідні грамоти.

Ольга АТАНАСОВА
м. Ладжин

У Липівці досвідчений лікар консультує ветеранів

Липовецька ветеранська організація ще в часи існування тутешнього району, коли нею керував світлої пам'яті Віктор Іванович Марківський, славилась новаторством та конкретикою в роботі. І нині його молодші колеги на чолі з Валентиною Федорівною Левкович стараються не уступати попередникам. Відвідавши якось мимохідь ветеранський кабінет громади, застав там разом із Валентиною Федорівною та її заступником Олександром Григоровичем Слободянюком (цікаво, що в такій же «співпраці» у сімдесятих роках минулого століття ще доволі молодими вони керували Струтинським колгоспом) також і члена президії ветеранської організації, донедавна багаторічного лікаря райлікарні Дмитра Івановича Глуценка.

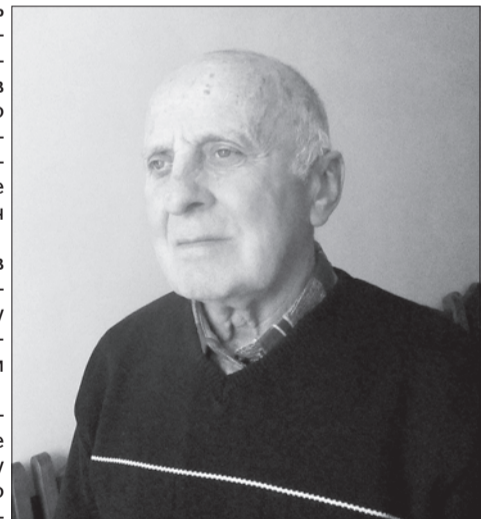
Наш колега виступив з цінною ініціативою, – розповіла очільниця ветеранів. – Маючи досвід травматолога й ортопеда, він вирішив приймати літніх людей безпосередньо тут. Це позитивно з кількох причин. По-перше, його спеціалізація дуже актуальна серед людей нашого віку. По-друге, лікарня розкинулася на північній околиці міста, і саме найстаршим липівчанам не дуже зручно туди добиратися, а наша дислокація все-таки в центрі. По-третє, Глуценка завжди славився тим, що він у своїй роботі старався уникати величезних списків медикаментів, особливо найдорожчих і «наймодніших», а це для пенсіонерів важливо. До того ж він дуже цікава, майстерна й винахідлива людина. Якоюсь збирались вітати з днем народження

когось з колег, задумались над подарунком. «Не переживайте, буде подарунок», – сказав Дмитро Іванович, пішов додому, ввімкнув столярного верстата і таку дерев'яну миску виготовив – справжній витвір мистецтва. А що може бути кращим за власноруч зроблений подарунок?

Все це зацікавило, відклав свої справи і вирішив ближче познайомитись. Прошу розповісти про себе. Говорить просто, навіть з легким гумором:

– Я брацлавчанин, інтернатуру проходив у Гайсині, але дружина моя з Росолі, тому опинився в Липівці. Та й до медінституту вступав не зразу, а починав з відділення електрифікації сільськогосподарського технікуму в своєму селищі. Дуже популярна серед хлопців була професія, і викладачі цікаві – грамотні, всебічно розвинуті, до них постійно тягнуло – навіть більше, ніж до самої професії. А вже початковими липовецькими лікарями з дружиною у 1975-78 роках пройшли серйозну школу в головному госпіталі так званої групи радянських військ у Німеччині. Хоча окупована східна частина тієї країни відчутно поступалась у своєму розвитку західним частинам, все-таки рівень життя порівняно з нашою імперією був незрівнянно вищим.

Мені випало побачити, по телебаченні, звичайно, що зробили радянські варвари з виняткової краси приміщеннями того госпіталю –



навіть черепицю побили. Там же й лідера НДР Еріка Хонекера спочатку переховували, а потім вивезли його до СРСР.

Повернувшись до Липівця, десятків років ми жили у квартирі, потім ще майже десятків років будувались і нарешті наприкінці минулого тисячоліття перебрались. Люблю не тільки з дерева щось вирізати, а й малювати, чеканити. Але свої роботи не колекціуюю, а роздаровую, так приємніше. Тут мені недалеко, тому вирішив бути корисним людям. Співпраця на громадських засадах у ветеранській організації додає мені приємних клопотів, – усміхнувшись, сказав на завершення розмови 74-річний лікар.

Микола КАВУН,
власкор «Вінниччини»
Фото автора

У Грабівці вже готуються... копати картоплю

Коли після розвалу очолювано-го росією срср насамперед вона ж намагалась ліпити якусь СНГ, своє «СНГ» визначили і в колишньому Немирівському районі. Тобто, Скрицьке, Новоселівське і Грабовецьке — трійка остаточно занедбаних сусідніх господарств у південній його частині. Багато хто замість Новоселівського називав Нижчекропівнянське, бо хоч воно й по іншій бік Південного Бугу, але ще стрімкіше розвалювалося.

Мене дещо дивувала присутність у тому «СНГ» господарів Грабівця. Бо ще в сімдесятих роках починав свій трудовий шлях у сусідньому Вовчку, де наслуховався і про хазяйновитість, і про працьовитість грабівчан. Мала на увазі домашня працьовитість. Бо в колгоспі мало що клеїлось. І це не лише через біднуваті піщані ґрунти. Саме ця обставина і змушувала у своїх недовіках шукати... свої переваги.

Здавна першим у районі ранню картоплю вирощував саме Грабовець. Їхнього домашнього виробництва ковбаса належала до найкращих не лише на Вінниччині і впевнено «відкривала» найвищі двері чиновників не лише в Києві, а й у Москві. Також тутешні жителі вміли якісно висушити та вигідно продати фрукти. І навіть змагалися із сусідніми слобідськими старовірами в реалізації насіння соняшника по всяких тундрових місцях типу Воркути.

До речі, Слобода, яка пів століття тому адміністративно влилася в древній Брацлав, була доволі молодим населеним пунктом з рівне-

нькими вулицями, ніби велетенська шахівниця. До минулого століття росіяни-старовіри мешкали у недалекому звідсіля селі Сорокодуби, що нині входять до Грабовецького старостинського округу. А в шістдесятих-сімдесятих, пригадується, чимало старовірів проривали «соціалістичний заслін» й умудрялись домовлятися з головами сусідніх і навіть дальших колгоспів про виділення їм у тимчасове користування наділів, де вони вирощували овочі часом раніше, ніж городня бригада, а також у них досягали кавуни і дині. Для себе ж сіяли насіння соняшнику. Цією культурою нерідко заповнювали й залишені в Слободі городи. Сім'ї перебиралися в курені, деякі навіть заводили там корів, їжу готували на вогнищах. Звісно, з одного боку, зручніше було тим, хто отримував наділ неподалік Бугу. Але в той же час ріка ставала додатковою перешкодою в спілкуванні з навколишнім світом. З одного боку — схожа на циганську свобода, а з іншого — обов'язок виростити все згідно з домовленостями.

Якщо вже про ромів, то й вони здавна Брацлав та навколишні села полюбили і «якорились» тут навіть до заборони кочувати. А щодо поляків, то низка населених пунктів Надбужжя заснована ними. Щоправда, масові репресії сталінізму в тридцятих роках проти цієї нації спонукали багатьох приховувати своє коріння серед українців, яким від імперії дісталось не менше. Просто нас залишилось більше, бо було більше. В усякому разі, цей



край багатонаціональний, в чому й полягає його особливість. Різні етноси переймали один в одного досвід господарювання й виживання за непростих ситуацій.

Все те згадалось, коли трасою згори наближався до Грабівця і в долині побачив, як велетенськими «парашутами» біліла частина городів. Зупинившись і приглянувшись, зрозумів, що те агроволокло суцільне, а по краях воно прикидане землею, аби не закотив вітер. Один із ветеранів картопляного бізнесу Василь Григорович Стахмич скромно заявляє, що його технологія простіша, ніж у частини молодших колег, які встановлюють під плівкою дуги. Але й у нього бараболя

нівроку. Щоправда, хоча цьогорічна зима виявилась доволі теплою, зате весна з частими заморозками і затримує ріст. Якщо раніше не раз врожай починали збирати по завершенні першої декади травня, то нині цей процес опускається на пізніше. В усякому разі кажуть, що молода картопля в селі на Миколи, тобто 22 травня, вже була завжди.

Розмовляв того дня і з іншими картоплярами. На запитання вони відповідали охоче, але не всі погодились, аби їх називали. То їхнє право, і таку позицію можна зрозуміти, тим паче в наш непростий час. Позаяк ґрунти в селі бідні, то поцікавився, чи не доводиться «підганя-

ти» врожайність хімічними засобами. Але таке припущення враз переконливо спростували.

По-перше, після збору врожаю щороку сіють сидерати. По-друге, хоча село газифіковане, люди через дорожнечу газу масово використовують грубки і дров'яні плити, що значно прибавило попелу. По-третє, все більше всіяких відходів потрапляє на компостні купи, до яких селяни все більше звикають. По-четверте, хоча череди в селі немає, пологий правий надбужський берег дозволяє випасати худобу на припонах, тобто і перегній у багатьох є. А тепер найголовніше: крапельний полив навчилися поєднувати з використанням у невеличких дозах курячого посліду, що дає відчутну прибавку врожаю. В цілому ж за наявності поживи картопля любить піщані ґрунти.

Більше того, цю культуру під накриттям навіть не доводиться обприскувати від колорадських жуків, бо вони не встигають їй нашкочити. Тобто «страшилки» на кшталт того, що все раннє надто «напичкане» хімією, в даному разі не мають під собою ніякої основи.

За прикладом жителів села Мононастирське, що з протилежного боку Брацлава, окремі сім'ї у Грабівці також взяли за масове вирощування часнику на реалізацію. Виходить, ще одна цікава тема, як і вже згадувана «ковбасна». Тому до них плануємо повернутися в недалекому майбутньому.

Микола КАВУН
Фото автора

Бджолиний апокаліпсис

У Жмеринському районі зафіксовано масовий падіж робочих Божих комах

Той день 6 травня уже увійшов в історію Почапинець, Лисогірки, Зоринець та Новоселиці як «чорна субота». Як вважають власники пасік, лихо до них прилетіло від сусідів-аграріїв, чії поля підпирають села з усіх боків. «Рано чи пізно така облога мала десь прорвати, — переконана Наталя Гулько з Почапинець, — бо теперішні сільгоспвиробники на перше місце ставлять лише свою вигоду, нехтуючи інтересами місцевих жителів».

— Вранці тієї суботи до мого чоловіка Віктора зателефонував, а згодом і сам приїхав наш сусід-пенсіонер Василь Володимирович Козел, який з тривогою повідомив про сильний падіж бджіл на його пасіці і попросив, щоб ми оглянули свою, — продовжує жінка. — Від побаченого я ледь не втратила свідомість — біля кожного вулика купама лежали маленькі Божі комахи, а зазирнувши у вулик, взагалі отримала шок! Те, що робилося в ньому, можна назвати апокаліпсисом бджолиної сім'ї — дно вулика було вкриті мертвими льотними бджолами. Я зразу ж зателефонувала на «102», а коли прибув наряд поліції, то поголос про біду швидко поширився селом. На нашому обійсті зібралися майже всі пасічники села. Порадившись, ми почали обдзвонювати потрібні інстанції, б'ючи в набат тривоги...

У районному управлінні Держпродспоживслужби постраждалим пасічникам сказали, що загибель бджіл — це компетенція комісії, створеної при Жмеринській міській раді, що підтвердив і староста села Почапинець Анатолій Поліщук. Але того дня члени комісії так і не виїхали в Почапинець, посилаючись на вихідний і відсутність офіційного звернення до них. Тільки в понеділок 8 травня, коли всі постраждали колективно зібралися й приїхали у міську раду, де написали десять звернень, їх запевнили —



«будемо сьогодні розбиратися». Однак те «сьогодні» зрушило з місця тільки зранку у вівторок. При цьому хтось із «знайомих» чиновників «порадив» постраждалим пасічникам не ставати на стежку війни з монополістами-землевласниками, бо то, мовляв, марна трата часу — ще ніхто не виграв у них жодної подібної справи...

— А почалася наша бджолина трагедія після того, як одне з трьох сусідніх потужних господарств почало працювати на своїх землях з отрутохімікатами, — продовжує Наталя Гулько. — Перед цим нас попередили в соцмережі, що цей агрозахід триватиме з 2 по 15 травня у нічний час, але фактично, за

словами свідків, працювали також і у денний час тракторами та дронами. До того ж наша пильність була «приспана» відсутністю на навколишніх полях ріпаку, і ми не сподівалися на внесення хімікатів по ріллі після посівів кукурудзи і соняшнику. Більше того, в оголошенні не було конкретики по кожному населеному пункту з годинами роботи, як це мало місце попередніми роками. Ми б на той час якось притримали бджіл у вуликах, а так — пожинаємо страшні збитки. Рахунок йде на десятки тисяч гривень. Ми ж не такі багаті, щоб дарувати ці кошти далеко не бідним землекористувачам.

Робота комісії у нашому селі

була якась нервова і непередбачувана — постійно створювались штучні проблеми: то не можемо взяти проби ґрунту без представників агрофірми, то ті пообіцяли приїхати, але не приїхали, і тільки після того як Василь Козел зачитав голові комісії Анатолію Білоусу пункт із Закону України «Про бджільництво», де йдеться про можливий відбір проб при свідках, а також селищному голові та представникам міської ради, комісія погодилася відібрати проби ґрунту.

Члени комісії працювали тільки з тими пасічниками, в яких зареєстрована пасіка, іншим людям вони відмовили, сказавши, що вони їх навіть слухати не будуть, бо немає паспорта пасіки. При відборі бджіл ми виявили, що падіж продовжується ще дві доби після «чорної суботи», то мене цікавить, яка ж то концентрація тієї хімії була внесена у наш виснажений соняшником та кукурудзою землі?

Загинули наші бджілки-трудівниці, ми втратили можливість заробити якісь кошти в цьому сезоні, а ще нам треба заплатити у Києві за лабораторні дослідження бджіл та землі понад 10 тисяч гривень, а потім тільки подавати до суду. Така, виходить, процедура — легше вбити бджолу, аніж довести свою правоту і повернути збитки.



Під час сьогоденної війни рашисти нас знищують з одного боку, а свої ж аграрії допомагають їм винищити нас з іншого. Адже вся ця отрута входить у ґрунт, потім ми п'ємо воду, молоко, бо корови пахнуть по полях. Два роки тому вже було у нас отруєння худоби, але тоді цей факт не набув розголосу. Тепер же ми не зупинимось, будемо добиватися покарання винних і компенсації пасічникам втраченої матеріальної вигоди.

На мою думку, місцева влада стоїть горою тільки за монополістів, а нам одразу закривають рота — не лізьте нікуди, ви нічого не доб'єтеся. Доб'ємося, будьте певні! Ми будемо діяти вашими методами.

І наостанок, у нашому дворі ластівки у стрісі звилі гніздо, вивели пташенят, а вчора вони повиклидали з гнізда мертвих малюків. До чого б це?

Віктор ЗЕЛЕНЮК,
власкор «Вінниччини»
Фото з соцмережі

«Я не можу опустити руки і перекреслити свої мрії»

У цьому, попри все, переконана Олена Мялук - чарівна молода багатодітна мати, що влітку 2014 року, щойно народивши третього сина, змушена була покинути рідну Горлівку, де мала власний дім, прибутковий бізнес, магазин та напрацьовану базу клієнтів. Почавши у Козятині все з нуля, Олена тепер, через дев'ять років, має... прибуткову роботу, вдячних клієнтів та можливість розвивати власну торгову марку.

Особливого секрету успіху, переконує, посміхаючись, жінка, вона не має. Єдиний постулат, якого намагається дотримуватися: відчувати життя у кожній його хвилині, саме тут і тепер бути щасливою.

Спокій та війна

Із відчуттям повноцінного щастя згадує пані Олена власне життя до війни. Тоді її сім'я мешкала у передмісті Горлівки, де величезна кількість свіжого повітря і прекрасні краєвиди, що надихали на творчість. І жінка - професійна дипломована кравчиня - від душі створювала нові наряди своїм улюбленим клієнтам-модницям. Крім того, керувала власним бізнесом - крамницею брендової білизни, що (жінки зрозуміють) теж свого роду мистецтво. Торгувала була досить жвавою та успішною - настільки, що наша героїня у 2013 році розширила магазин. Саме тоді у життя прийшла нова добра звістка - третя вагітність.

- Коли у червні 2014-го я народжувала, Донецьк вже активно обстрілювала росія, - згадує пані Олена. - Наші знайомі виїжджали з міста. Я ж усім казала, що нікуди з Горлівки не поїду. А під час артилерійських (звуки яких вже докочувалися і до нас) планувала переховуватися з дітьми у погребі. Я була переконана, що ця страшна ситуація не повинна продовжуватися довго, ми ж живемо у розвиненій сучасній країні! Однак, коли через місяць я насправді відчула, що таке розрив снарядів, коли вперше у житті реально злякалась за життя своїх дітей, ми купили квитки на потяг і поїхали до родичів у село Збараж, що на Козятинщині.

Перекресне життя

Вдома залишився лише чоловік нашої героїні, адже, по-перше, продовжував працювати, а по-друге, знову ж таки усі були впевнені, що їдуть до бабусь і дідусів лише на місяць - відпочити, а до початку нового навчального року повернуться, і старший син піде до школи.

- Через три дні після нашого приїзду до Збаража подзвонив чоловік і сказав, що залізничні рейки на станції знищені обстрілами російських окупантів... Тільки тоді прийшло усвідомлення безповоротності подій, що відбуваються. Від цього ставало моторошно і починали опускати руки.

У вересні приїхав чоловік. Привіз декілька речей з дому і нові незрозумілі вісті: Горлівка - тепер не українське місто, а входить до



складу невідомого утворення «ДНР».

Троє неповнолітніх дітей (у 2014-му синам було 13 років, 2,5 року та 3 місяці), сім'я не має джерел доходів, без речей та житла - така

ситуація комусь здалась би патовою і безвихідною. Але тільки не для оптимістки по життю Олени!

Покрокова відбудова

- Зашпори від страху відійшли, і треба було починати відбудовувати нове життя на новому місці. Головне - уся сім'я поруч, усі живі і здорові!

У жовтні того ж 2014 року сім'я Мялук перебралася до Козятини: винайняли житло, старший син пішов до школи, середнього відправили у дитячий садок, чоловік влаштувався на роботу, а Олена займалася переоформленням документів на соціальну допомогу по догляду за дитиною.

- Коли ставиш перед собою реальні цілі, то бачиш шлях до них - життя стає простішим і зрозумілішим. Так легше і спокійніше жити, - коментує тепер своєї дії дев'ятирічної давнини наша героїня. - Коли



Олена), під іменем якої реалізувала ще одну свою творчу мрію: працювати у стилі етно, бохо, у техніці печворк. Кравчиня почала шити вироби для галузі HoReCa (термін, що позначає сферу індустрії гостинності - громадське харчування та готельне господарство): фартухи, кухарські кітелі та головні убори, корпоративна уніформа тощо. Наразі жінка активно і успішно реалізовує власноруч виготовлену продукцію через інтернет - створила для власної торгової марки «Leneli» окремі сторінки у соціальних мережах.

Ательє з історією

За дев'ять років розвитку свого власного стартапу пані Олена зі своїми творчими роботами неодноразово брала участь у багатьох всеукраїнських та міжнародних виставках handmade виробів, частина ресторанів, кав'ярень, магазинів та готелів з різних міст України оновили уніформу персоналу в ательє «Leneli», а клієнтська база кравчині Олени Мялук поповнилась відомими українськими творчими персонами та громадськими діячами Європи.

Завдяки власній наполегливості невтомна ідейниця та переконана мрійниця у 2018 році «Змайструвала собі ательє» (як сама написала на сторінці свого бренду): винайняла просторе приміщення з великими, повними сонця вікнами у центрі Козятини; на власний розсуд, смак та творчу яву замовила меблі; за фінансової допомоги партнерів придбала додаткове потужне промислове кравецьке обладнання і відкрила «Центр швейних послуг «Leneli».

У рамках свого творчого простору протягом вже п'яти років його існування пані Олена, окрім індивідуального пошиття, ремонту і реставрації одягу та пошиття серійних

партій уніформ, має декілька випусків власних курсів крою та шиття, організувала пару тематичних фотосесій і фотоісторій із колекцією одягу власного виробництва (причому і сама виступила у ролі моделі).

Розвиток та визнання

Разом із тим жінка не перестає самовдосконалюватися та професійно рости, беручи участь у різноманітних конкурсах та проєктах. Завдяки перемозі у ряді освітніх програм, спрямованих на допомогу у розвитку бізнесу внутрішньо переміщеним особам, пані Олена змогла розширити власну справу, адже отримувала гранти у вигляді дороговартісного швейного промислового обладнання та необхідних у роботі кравецьких приладів.

Такий фонтан ідей та запоззятості не залишився непоміченим громадськістю і знайшов своє визнання: Олена Мялук - одна із декількох десятків козятинців, що у 2018 році були занесені на Дошку пошани. На світліні, що красувалася у середмісті Козятини, - пані Олена зі своїми трьома синами. А у виданому нашій героїні з цієї нагоди свідоцтві зафіксовано: «Занесена на Дошку пошани за натхненну материнську працю, створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, формування високих духовних і моральних якостей, пропагування створення здорової української нації».

Талановита кравчиня із далекоглядними творчими планами потрапила у центр уваги столичних ЗМІ: пані Олена давала інтерв'ю київським виданням та навіть виступила у прямому етері одного з відомих телеканалів, де розповіла про ідею створення жіночого одягу в екологічному стилі.

Наполегливій жінці всесвіт відповідав добром: у січні 2022 року сім'я Мялук отримала соціальну двокімнатну квартиру у центрі міста у рамках державної програми 70/30 (співфінансування державний бюджет/місцевий бюджет) Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Емоційне дежавю

Величезною чорною плямою з усвідомленням жахливого дежавю у життя жінки увірвалося 24 лютого 2022 року... У перші дні загального сум'яття та хаосу пані Олена, як і вся Україна, намагалася зібрати себе у кулак та врятувати дітей. Знову...

«Мозок не сприймає реального часу, він застряг в паралельному світі, в світі дежавю», - написала на

сьомий день війни, 2 березня, на своїй сторінці у фейсбуці Олена Мялук.

Тим часом старшого сина, що вже працював провідником пасажирських потягів, призначили на евакуаційний маршрут, який вивозив людей у перші дні війни з Києва до Ужгорода. У кінці березня 2022 року хлопця поставили у поїздку на маршрут Київ - Краматорськ - Львів, яким декілька рейсів вивозили зраних душею та понівечених фізично мешканців Донецької та Луганської областей.

Переживання за дітей, думки про знайомих киян, щовечірня телефонна «переключка» з друзями, що залишилися у Маріуполі, Харкові, Запоріжжі - наша героїня відчула, що ця круговерть емоційного загострення виклає її у глибокий вир страху. А тому вирішила діяти! Вже 23 березня відкрила двері свого ательє і стала брати замовлення... у військових на виготовлення необхідного обмундирування: розвантажувальних жилетів, плитоносок, різноманітних підсумок, наплічників тощо.

Через декілька місяців пані Олена шила найважливіший для себе комплект військового забезпечення - своєму чоловікові, якого мобілізували у лави ЗСУ.

Мрії не зупинити!

«Я - реаліст сьогоднішніх подій та умов, я вірю та навіть знаю: Перемога за Україною, але не все так швидко, як нам всім хочеться. І щоб все це сталося, нам треба усім



багато працювати. Перемога на економічному фронті - ось ключ до успіху! Так, я сплачувала, сплачую та буду сплачувати усі податки. Ніяких канікул для себе та своєї майстерні в цьому питанні. Крім цього, негласно, але регулярно благодійні внески з лютого на рахунок ЗСУ та ТРО», - такий допис зробила Олена Мялук на своїй сторінці у мережі фейсбук через місяць після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну.

Жінка віднайшла внутрішні ресурси продовжувати жити. Попри все.

Наразі Олена Мялук активно працює у своєму ательє, має безліч індивідуальних і серійних замовлень від колишніх та нових клієнтів, виконує окремі замовлення від військових, бере участь у нових грантових конкурсах у сфері розвитку бізнесу. Разом із тим переживає за синів, із завмиранням серця чекає дзвінка від чоловіка з передової. Знаходить час на курси в автошколі та догляд за присадибною ділянкою на дачі. І не перестає мріяти:

- Здається, які можуть бути мрії та плани на майбутнє, коли навколо безумство війни? Але це моє життя, життя моїх дітей, моїх рідних, близьких мені людей. Тому я не можу опустити руки і перекреслити свої мрії.

Планую, працюю, дію.

Наталія ЗАЙЧУК

P.S. Даний матеріал опублікований в рамках проєкту «Інформаційний фронт України: Вінниччина», який проходить за підтримки ГО «Ми - Вінничани» та медіахолдингу «Новини Вінниці».